Märjamaa Nädalaleht

MÄRJAMAA VALLA INFOLEHT

Nr 12 (1076) 26. märts 2014 Hind 0,32 eurot

TÄNA LEHES:

- Hardabaari 15 aastat. Lk 2
- Ülevaade volikogu istungist. Lk 2 ja 3
- Külaliikumise tänupäev ja tunnustatute nimed. Lk 3-5.
- Vana foto: esimene kirjalik märge Märjamaast. Lk 7

Koostamisel on kogumik Märjamaa alevi ja ümbruskonna ajaloost

Käesoleval aastal möödub 650 aastat Märjamaa kirjalikust esmamainimisest ja 25. märtsil 1364 oligi päev, mida on kuupäeva kattuvuse pärast hea just sellel nädalal ära märkida (täpsemalt lk 7).

Aastapäeva tähistatakse mahuka raamatu väljaandmisega, mille materjali kokkusaamise ja toimetamisega tegelevad juba 2013. aasta suvest Jaanus Kiili, Jürgen Kusmin ja Tõnu Mesila.

J. Kiili sõnul antakse praegu Eestis välja palju maakondade ja valdade raamatuid. Ta ise juhib veel Rapla maakonna raamatu kokkupanemist Seda tehakse, et panna kirja oma identiteet.

Tõnu Mesila ütles, et algul kavandati 650-leheküljelist raamatut, millest kolmandiku moodustaksid vanad fotod ja ülejäänu tekstid. Alguses tundus, et enam kui 400 lk teksti on väga palju ja keeruline kokku saada. Nüüdseks on aga olemasolevat ja tellitud materjali kogunenud palju rohkem, kui ühte köitesse mahub ja sestap nähakse vajadust avaldada edaspidi ka teine ja kolmaski raamat.

„Materjali kogunes nii palju, et esimesse raamatusse valisime uurimuslikud tööd. Teise köitesse koondaksime külade ajalood, memuaarid ja rahvapärimusega seotud materjali. Kolmas raamat võiks Mati Pakre fotokroonika abil kajastada nõukogude aega, EPT ja ühismajandite tegevust," rääkis Tõnu Mesila.

Koguteose sisu on põhijoontes paigas. Mõistagi tuuakse ära esimesed materjalid Märjamaa mainimise kohta kirjasõnas. Edasi uurimused Aet Reinholdilt Märjamaa kiriku ja koguduse ajaloost, Valdo Praustilt muistsest teedevõrgust, Leonhard Vaidelt Märjamaa-kandi hariduselust, Kees Vanamöldrilt Rapla-Virtsu raudteest, Sergei Seelandilt kohalikust postiajaloost, õigeusukirikust ning metsavendlusest, Toomas Kokalt Märjamaa haiglast ja Malle Arjakselt Märjamaa apteegi ajaloost. Lisaks avaldatakse Meinhard Uustalu uurimus tollase Märjamaa külanõukogu omavalitsuse ajaloost ja kunagi kokkupandud koguteose „Läänemaa" eriosa käsikiri Kullamaa, Märjamaa ja Vigala kihelkondade osa. Mõned tekstid on ka raamatu koostajatelt : Jaanus Kiili hooleks jäid looduse teemad, keskaja ja selle suurima sündmuse, Ruunavere lahingu kajastamine, ülevaade mõisatest ja teistest vaatamisväärsustest; Tõnu Mesila kirjutas kokkuvõtvad tekstid Märjamaa lahingust ja Märjamaa kujunemisest kirikukülast aleviks; Jürgen Kusmin metsandusest. Kogumik lõpeb piirkonna ajaloo kronoloogia, personaalia ja bibliograafiaga.

Koguteost esitletakse 1. augustil Märjamaa folgipeo ajal.

Reet Saar

Gümnaasiuminoorte karjääripäevad viivad seekord ka ettevõtetesse

Raplamaa gümnaasiuminoorte karjääripäevad Miks Ma Mida Teen?! 2014 toimuvad tänavu juba kaheksandat korda.

Karjääripäevade algus on 24. märtsil Kohila gümnaasiumis, kus Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskuse ning Raplamaa Info- ja Nõustamiskeskuse eestvedamisel tutvustatakse 10. ja 11. klassi noortele nende piirkonna olulisi ettevõtteid.

Eriti oluline on tänavu see, et korraldajatega ühinevad 25 Raplamaa ettevõtjat või asutust, kes lisaks oma firma või asutuse tutvustamisele koolis ka noori külla lubavad. Seeläbi saab rohkem teadvustada ettevõtete olulisust piirkonnas ja noorte võimalusi ise ettevõtlusega tegeleda.

Samadel alustel toimub sündmus ka Rapla ühisgümnaasiumis ja Rapla Vesiroosi gümnaasiumis. Miks Ma Mida Teen?! lõpeb Märjamaa gümnaasiumis 27. märtsil, kui noori võtavad vastu Wellspa OÜ ja Balteco Mööbel OÜ Varbolas ning OÜ Tuulelill ja Joutsen OÜ Märjamaal.

Sündmuse lõppedes kirjutavad osalejad essee või koostavad esitluse külastatud ettevõttest vastavalt kooli soovile. Etevõtmise läbiviimist toetavad Raplamaa Omavalitsuste Arengufond ja Raplamaa Partnerluskogu.

Karjääripäevad toimuvad sel aastal üle-eestilise karjäärinädala „Terve karjäär" raames 24.–28. märtsini. Karjäär kui elutee on elukestev ja hõlmab nii lapsi, noori kui täiskasvanuid.

Reelika Vaabel
SA Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskuse kohalike omavalitsuste projektinõustaja

Märjamaa Muusika- ja Kunstikool

30. märtsil kell 12 Märjamaa Valla Rahvamajas
ÜLERIIGILISE NOORTE MUUSIKALISE OMALOOMINGU KONKURSI LÕPPVOOR
Ettekandele tuleb 28 noore autori looming

31. märtsil kell 16 Märjamaa Muusika- ja Kunstikoolis esineb RALF TAAL
Kavas W.A. Mozarti, L.v. Beethoveni ja F. Schuberti klaveripalad

Kontserdid tasuta

Hardabaar kostitab priskete portsudega

15 aastat on inimestele toekat kõhutäit pakkunud Märjamaa alevi peatänava ääres asuv OÜ Hardabaar.

Krooniaja esimestel aastatel krundi sügavusse ehitatud maja oli Heinu Akermannil algul mõeldud laohooneks oma tänavaäärsele poele. Asjaolud kujunesid aga selliseks, et 1991. aastal avatud tilluke Harda pood pole suuremaks kasvanud, kuid sai oma selja taha kohviku.

Söögikoht avas uksed 27. veebruaril 1999. Märjamaa Nädalaleht on umbes kuu pärast avamist kirjutanud, et alevi värskeim söögikoht on Heinu Akermanni kohvik-õlletuba. Niimoodi hakkas asutust kutsuma sanepidjaam ja sealt kandus see üle kauplemisloale. Täna teatab silt välisukse kohal, et siin on kohvik ja baar.

Energiliselt või vaiksemalt, aga visalt läbi aastate on väike söögikoht toime tulnud. Masuaastadki möödusid suhteliselt valutult, sest siis ehitati alevis trasse ja töömehed käisid siin söömas. Menüü koostamisel on aluseks lihtne eesti toit. Kuuldused siinsetest pirakatest portsudest pole alusetud. Pererahvas peab kõige olulisemaks, et sööja saaks taskukohase hinna eest kõhu korralikult täis. Mõistagi tellitakse palju päevapraade, aga läbi aastate on olnud siinseteks kõige menukamateks toitudeks loomaliha või kala. Noored omakorda kiidavad, et siit saab Märjamaa kõige paremat hamburgerit. „Tuleb õigest asjast teha, kasutada ikka õiget saia ja kotletti," ütleb Heinu selle peale.

Kohviku väikeses puiduga vooderdatud esimeses ruumis on baarilett ja mõned lauad. Tagumises saalis mahub lahedalt ära 30 inimest, aga ära pigistab ka poolsada. Suvel saavad külastajad istuda väikeses õuemajas.

Aastate jooksul on pererahvas proovinud külastajatele meelelahtustki pakkuda – siin on lauldud karaoket ja mänginud tantsuks bändid, aga peod tõid tihti kaasa rohkem tüli kui tulu ja seda rohkem ette ei võeta. Ajaviidet võimaldab täismõõdus piljardilaud või noolemäng.

OÜ Hardabaar sisevaade.
Foto Reet Saar

Oma vaiksel moel ja reklaami tegemata on see söögikoht end Märjamaal korralikult kinnitanud. Peremees ütles ilusti: „Seni pean kohta, kuni peale maksma ei pea. Toime tuleb siis, kui peaaegu kõike ise teed ja renti maksta pole vaja." Heinu on siin katlakütja ja varustaja, abikaasa Siiri on õhtupoole leti taga. Tööd pakutakse veel mõnele inimesele. Vastu võetakse ka kokaks õppivaid praktikante. Passi vaadates võiksid peagi 72aastane Heinu ja temast viis aastat noorem Siiri pensionipõlve pidada, aga mõlemad ütlevad, et kohvik pakub jõukohast rakendust ja annab põhjuse kodust välja tulla.

Reet Saar

Volikogu väljasõiduistung oli Varbolas

Volikogu kogunes oma seekordsele istungile Varbola rahvamajja. Vahetult enne istungit vaadati ringi Varbola lasteaia-algkooli hoones, pilk heideti peale ka rahvamaja ning noortekeskuse ruumidele.

Alustati laenuteemadega. Esmalt nõustuti ühehäälselt vallavalitsuse ettepanekuga võtta lühiajalist laenu ehk arvelduskrediiti. Eelkõige on krediiti vaja kasutada juunis kui väljamaksmisele läheb suuremas mahus puhkusetasusid. Krediidilimiidiks määrati 200 000 eurot.

Teise nö laenupunktina oli päevakorras möödunud aasta oktoobris sõlmitud laenulepingu tagasimakse lõpptähtpäeva pikendamine. Laenu võeti Orgita-Märjamaa kergliiklustee ehituse ning Märjamaa bussijaama hoone ehituse sildfinantseerimiseks, s.t seniks kui EAS ja PRIA maksavad vallale välja projektitoetused. Seoses mõlema objekti hilisema valmimisajaga ja sellest tulenevalt ka lõpparuande kinnitamise ja väljamaksete viibimisega tegi vallavalitsus ettepaneku taotleda pangalt laenu lõpptähtpäeva pikendamiseks kuni 30.novembrini 2014. Volikogu sandis nõusoleku.

Volikogu võttis vastu korruptsioonivastase seaduse rakendamiseks määruse. Sellega täpsustatakse korruptsiooni ennetamise korraldust Märjamaa vallas, sealhulgas määratakse kindlaks huvide deklaratsiooni esitama kohustatud isikud huvide deklaratsioonide kontrollimise komisjoni koosseis.

Teisel lugemisel oli Märjamaa vallavara eeskiri. Koos istungil tehtud väikeste parandustega võeti eeskiri vastu. Sellega määratakse volikogu, vallavalitsuse ja valla hallatavate asutuste õiguste jaotus toimetamaks valla varaga (valla vara omandamisel, mahakandmisel, kasutusse andmisel, võõrandamisel, koormamisel).

Valgu Põhikooli arengukava aastateks 2014-2016 tutvustas haridus- ja kultuurinõunik Tõnu Mesila. Küsimustele oli vastamas ka asutuse direktor Ants Riismaa. Argo Rau märkis arutelul, et kuigi põhikool ühendab endas nii kooli kui ka lasteaeda, pole arengukava tekstilises osas lasteaiale tähelepanu pööratud.

A. Riismaa vastas, et sisuliselt peetakse tegevuskavas silmas ikkagi asutust kui tervikut. Arutelu juures kõneldi Marika Hiiemaa algatusel ka Valgu kooli eeldustest anda õpet neile lastele, kellele erinevatel põhjustel ei sobi Märjamaa gümnaasiumi suurem keskkond.

Vald üritab juba pikemat aega müüa nelja kinnistut. Need on Valgu klubi, Haimre põhikooli, Ristiku tn 39 (Märjamaa alevis) ning Vardijõe (asub Varbolas) kinnistu. Vallavalitsus tuli volikogusse nende enampakkumise alghindade vähendamise ettepanekutega.

Mõningase arutelu tulemusena otsustati määrata Valgu klubi kinnistu enampakkumise alghinnaks 22 000 eurot, Haimre põhikooli hoonet ja maa-ala pakutakse müügiks 130 000 euro eest, Vardijõe kinnistu ostja peaks välja käima vähemalt 6000 eurot ning Ristiku tn 39 hoonestamata maatüki omanikuks saaks 1900 euroga. Seda muidugi juhul, kui teisi pakkujaid ei tule.

Otseselt Varbolaga seondusvallavalitsusele lepingu sõlmimiseks nõusoleku andmine. Nimelt on vallavalitsuse ettepanek sõlmida leping RAEKiga Varbola maalinna tasuvus- ja teostatavusanalüüsi koosta- →

Külaliikumise tänupäeva võõrustas Varbola

Külaliikumine sai Märjamaa vallas tuule tiibadesse pärast suurvalla moodustamist ja külaliikumise tänupäevgi on nii pikk tava, et käib rahvamajades teist ringi. Seekord oli tänupäev Varbolas, kus see peeti ka 2006. aastal.

Kokkusaamise avas väike näidend, mille Hannes Sassi kehastatud vanaisa ja Piret Linnamägi mängitud lapselaps lõpetasid optimistliku tõdemusega, et ehitame Eestimaal ka vanad talud üles.

Varbola külavanem Maire Põhjala andis kokkutulnutele ülevaate Varbola piirkonna ajaloost. Piirkonna moodustavad 14 küla, kus elab ligi 600 inimest, suurimas külas Varbolas on umbes 260 elanikku. Meie valla külaliikumine sai alguse 1998. aastal just Varbola piikonnas. Põhjala märkis, et nende külaliikumine pole praegu eriti vilgas, aga elu käibki lainetena. Ta avaldas lootust, et kavandatav tegevus Varbola linnuse arendamiseks-turundamiseks toob ka selle kandi külaliikumisse uue hingamise.

Varbola kooli õpilased kandsid ette oma regivärsilise kava, millega nad on pälvinud tunnustust regilaulufestivalil ja mida on mitmel kohalikul suuremal tähtpäeval uuesti ette kantud – niivõrd tähendusrikas, eesti keele ja eestluse elujõudu uskuv on selle kava sõnum. Esines ka Varbola naisrahvatantsurühm Kanarbik ja line-tantsijad.

Esinesid Varbola line-tantsijad. Foto Reet Saar

Kuulajaid naerutas oma juttudega Küla-Karla, kes enam ei tööta Hiiumaal, vaid Jaanus Kõrv on Kohila vallavalitsuse avalike suhete nõunik.

Märjamaa valla külavanemate ühenduse juhatuse esimees Peeter Paunmaa andis ülevaate valla külaliikumise hetkeseisust (lähemalt lk 5).

Vallavanem Villu Karu rääkis, valla esindus osaleb aprillikuus Tartus toimuval messil „Maale elama“. Ta kutsus andma teada linnast maale kolinud inimestest, kes võiksid messil rääkida oma muljeid elust Märjamaa vallas.

Vallavolikogu esimees Urmas Kristal on ka Raplamaa külade liidu eesotsas ja üle-eestilise liikumise Kodukant juhatuse liige. Ta tutvustas 2012. aastal läbi viidud küsitlust Eesti küladest. Meie 4438 küla hulgas on „ärganud“ külasid 15%, „ärkavaid“ 58% ja „uinunud“ külasid 27%. Ärganud külade all peetakse silmas oma esindaja, külavanema, aktiivse külaseltsiga või külamajaga külasid. Ärkavates toimub mingi ühistegevus, uinunud külades kogukondlik tegevus puudub. Optimisti pilguga vaadates toimub kogukondlik liikumine kas- või mingil moel 73% küladest.

Liikumine Kodukant leiab, et hirmu ääremaastumise ees ei tasu tunda vallamaja kaugemale jäämisega, vaid külakogukonna passiivsuse ja külamaja võimaluste kasutamata jätmisega.

Raplamaa Partnerluskogu töötaja Iris Haiba tunnustas Märjamaa valda aktiivse projektikirjutamise eest. Kui partnerluskogu jagas erinevateks tegevusteks lõppeval perioodil 4 miljonit eurot, siis veerand summast tuli Märjamaa valda.

Külavanemate ühendus tunnustas oma tänukirjaga tublisid inimesi. Nende nimed ja tehtu on ära toodud lk 4 ja 5.

Tänupäeva publik sai esimeste hulgas vaadata Varbola rahvamajas välja pandud Linnuse jahiseltsi korraldatud uhket jahitrofeede näitust.

Reet Saar

---

miseks. Pikemalt on teemast kirjutatud majandus- ja eelarvekomisjoni 12. märtsi koosoleku protokollis. Volikogu andis valitsusele loa sõlmida RAEKiga analüüsi koostamiseks leping summas 3000 eurot.

Omaniku hoolt näitab üles OÜ Kasti Mõis. Sellele osaühingule kuuluvas hoones tegutseb juba aastaid Kasti lasteaed Karikakar. Kui mullu sügisel soovis vald avada seal teise rühma, saadi omanikuga kokkuleppele, et vald tasub remondikulud igakuiste maksetena. Nüüd on saavutatud kokkulepe esimese rühma ruumide remondiks. Volikogu andis vallavalitsusele nõusoleku sõlmida osaühinguga Kasti Mõis üürilepingu lisa, millega lepitakse kokku Kasti lasteaia rühmaruumide remondikulude katmises igakuiste maksetena

Vallavalitsus sai loa korraldada elektrienergia ostuks hange ja sõlmida eduka pakkujaga leping. Kui möödunud perioodil osaleti Riigihangete Keskuse ühishankes, siis tänaseks on vallavalitsus jõudnud selgusele, et ise hanget korraldades on võimalik elektrienergiat saada odavamalt. Hange on kavas korraldada elektrienergia ostmiseks perioodil 1.07.2014 kuni 31.12.2017.

Maakorralduslikke teemasid oli märtsikuu istungil kavas kaks. Esmalt andis volikogu valitsusele volituse esitada keskkonnaministrile taotlus Haimre külas asuva Haimre pargi kinnistu jagamiseks, et moodustada seal asuva sepikoja (kasutuses laudana) juurde 1200 m^2 suurune tootmismaa sihtotstarbega kinnistu ja küsida luba kinnistu hilisemaks võõrandamiseks. Teise punktina määrati sihtotstarbeid endise Loodna valla territooriumile jäävatele katastriüksustele.

Kinnitati ka revisjonikomisjoni tööplaan 2014. aastaks.

Kokuvõtte tegi volikogu sekretär Janika Liländer

Politseiteated

Ajavahemikul 17. veebruar kuni 18. märts murti Märjamaa vallas Põlli külas sisse talumajja ning varastati elektrimootor ja kaks kirvest. Samas murti sisse ka kõrvalhoonesse, kust varastati kaks elektrimootorit ning hoovist varastati 1,5 tihumeetrit servatud laudu. Kahju on kokku 1820 eurot.

Ajavahemikul 18.–19. märts murti Märjamaa vallas Sipa külas sisse elumajja ja kahte kõrvalhoonesse. Esialgse hinnangu kohaselt midagi varastatud ei ole.

23. märtsil avastati, et Märjamaa vallas Orgita külas on sõiduautost varastatud navigatsiooniseade. Kahju on 250 eurot.

Käsitöised!

27.03 kell 18 istume käsitöökambris ja meisterdame vahvat nukku, kelle seeliku alla saab peita kõik kilekotid (kilekotihoidja).
Osalustasu 5 eurot, millele lisandub uute materjalide hind vastavalt kasutamisele.

Eve ja Tiina 56157757

Tunnustati külaliikumise edendajaid

Külaliikumise XI tänupäeval andis külavanemate ühendus üle 25 tänukirja.

Eero Plamus
on alati mõistvalt suhtunud külaliikumise tegemistesse ja aktiivselt osa võtnud Märjamaa valla külaliikumise tänupäevadest. Just tema sooja käepigistuse on saanud paljud meie külade aktiivsed inimesed tänupäevadel. Täname südamest endist vallavanemat pikaajalise ja meeldiva koostöö eest Märjamaa Valla Külavanemate Ühendusega.

Eve Alekand
Tubli noor inimene, kes on teistele eeskujuks oma ettevõtlikkusega. Ta on väga mitmekülgne: küpsetab ja müüb maheleiba ja -saia, tegeleb käsitööga, kasvatab küülikuid ja õpib linnukasvatust. Eve on naine, kes teeb palju ja jõuab palju.

Heino Resik
Täname kauaaegset Teenuse külavanemat, kes toetab alati teiste korraldatud üritusi ja viib ise läbi küla aastapäevade tähistamist. Ta on looduse ja ajaloohuviline, kes uurib ja talletab kohalikku pärandkultuuri. Teenuse küla üritustel on ta alati tehniliste lahenduste teostaja.

Ivar Espenberg
on Russalu külaga seotud viis aastat, kuid on selle aja jooksul külakeskuses jõudnud teha loendamatult parendustöid. Märkimist väärib külakeskuse väikese köögi remont, suure köögi ventilatsiooniseadme paigaldus ja küttepuude varjualuse rajamine. Lisaks kümned väiksemad tööd, mis Ivar tavaliselt ilma suurema kärata korda ajab. Loodetavasti jagub Ivaril vabatahtlikuks tööks ikka aega ja tahtmist.

Kalju Idvand
Tema panus Sillaotsa Talumuuseumis positiivse ja meeldiva õhkkonna loomisel on kordi suurem kui igapäeva tööülesanded teda selleks kohustaksid. Hooliva vastutustunde ja tähelepanelikkusega teeb ta kõik selleks, et need, kes Sillaotsa Talumuuseumit külastavad, tunneksid end alati oodatuna ja koduselt. Kalju on avatud uutele mõtetele ja seda meelt, et Sillaotsa ei oleks pelgalt muuseum, vaid toimiks multifunktsionaalse külakeskusena. Kalju on lihtne ja soe inimene, kes ise tahaplaanile jäädes on aidanud kaasa paljude heade mõtete teostumisele. Tänu temale on Velise piirkonna külaelu rikkam ja mitmekesisem.

Kristi Algma
juhendada on Teenuse küla käsitööring. Ta on osanud meelitada sealse piirkonna naisi õhtul kodust välja tulema ja käsitöö tegemist nautima. Kristi on innovaatiline õpetaja, kes pidevalt täiendab end uute oskustega. Alati on ta heatujuline ja ka "kobakäpp" saab tema õhutusel oma käsitööeseme valmis tehtud ja mitte halvasti. Tema juhendamisel on valminud omanäolised meened ja auhinnad Teenuse Naiste Ühenduse korraldatud ürituste jaoks.

Malle Peramets
on aktiivne külaelus kaasarääkija, endine koorivanem ja Valgu Vallatute tantsugrupi vanem. Ta on aktiivne kultuuriüritustel osaleja, kes ärgitab ka teisi. Tema eestvedamisel on pikki aastaid korraldatud väga huvitavaid reise välisriikidesse, kuhu on kaasatud silmaringi laiendama ka meie piirkonna inimesi. Malle on alati südamega asja juures.

Marje Laube
MTÜ Külade Ühendus TOKK tänab oma kauaaegset raamatupidajat, kes alati ja õigel ajal paneb numbrid klappima ja esitab andmed sinna, kuhu vaja.

Marju Plamus
on Varbola lasteaia-algkooli muusikaõpetaja. Lisaks lastele juhendab ta Varbolas naiskoori Astra ja Märjamaal segaansamblit Ceres. Ükski lauluvõistlus või kontsert Varbolas ei möödu ilma Marju laulunaiste või –lasteta. Pärimusmuusika festivalil on Varbola lapsed aastaid võistelnud regilauluga, mille viisi autor on ta ise. See on tohutu töö - sütitada inimesi laulupisikuga, panna laulma ka need, kes enda arvates viisi ei pea.

Tunnustustekste luges ette Jaanus Kõrv, kes eelnevalt Küla-Karlana rahvast naerutas. Märjamaa valla külavanemate ühenduse juhilt Peeter Paunmaalt võtab tänukirja vastu Teenuse käsitööringi juhendaja Kristi Algma.

Mihkel Keskküla
Tänu Mihkli kaasalöömisele on ümbruskonna külaliikumises osalejad senisest enam kasutanud muuseumi oma ürituste korraldamise paigana. Külapeod pole tänu Mihkli abile mitte ainult lihtsad lauas istumised, vaid turgutavad ka vaimu. Mihkli koostatud viktoriiniküsimused hõlmavad kõikvõimalikke teemasid, sealjuures ei nõua vastamiseks väga spetsiifilisi teadmisi. Teinekord veidi krutslikult esitatud küsimuse vastust kuuldes ajab selle lihtsus ja loogilisus hiljem endagi suu muigele.

Lisaks vaimsetele võimetele jätkub Sikenda Mihklil käteosavust isalt õpitud pottsepaametis. Tänaseks saja-aastases muuseumi talutares viltuvajunud ja tuleohtlikuks muutunud pliidileeri lahtivõtmine ning samadest pottidest ülesladumine heast tahtest polnud temale probleemiks. Muuseumil võimaldas see heategu järjekordse talve üle elada! Nüüd ei pea kartma tuleohtu keset hindamatut vanavara.

Piret Simson
Velisemõisa külaseltsingu aktiivse liikmena ja külaelu edendaja panustab ta oma aega kogukonna igapäevaellu. Hoolib külarahva tegemistest ja korraminekutest. Ta on alati naeratav ja rõõmsameelne. Piret kuulub nende pensionäride hulka, kes oskavad nautida vanaduspõlve ega virise. Tema maitsvad küpsetised on alati peolaua ehteks. Piret hoiab pidudel üleval positiivset meeleolu ja naudib seltskonda. Aktiivse ellusuhtumisega on ta kõigile eeskujuks, heaks kaaslaseks ringreisidel ja heakorratalgutel.

Ivar Espenberg on palju panustanud Russalu külakeskuse heaks.

Raul Vesinurm
Noor ja aktiivne Tolli külaelanik, kes alati osaleb aktiivselt üritustel ja aitab kaasa küla heaolu ning korra loomisel.

Taimi Kamarik
Valgu ja Velise külade elanikud peavad OMAKS meedikut,

Tunnustuse pälvisid (vasakult) meditsiiniõde Taimi Kamarik ja Velisemõisa külaseltsingu liige Piret Simson.
Fotod Reet Saar

kes töötab Märjamaa Haigla taastusravikeskuses. Oma olemiselt on ta alati väga sõbralik, vastutulelik ja professionaalne. Peale tavapärast protseduuri küsib Taimi: "Millal sul buss kodu poole läheb? Kas sul on kuskil oodata? Soovid ehk siin aega parajaks teha?" Pakub võimalust keeta tassike teed kööginurgas, ise asub mõõtma sinu vererõhku. Vahel juhtub, et süsti on vaja teha ka töövälisel ajal – see naine leiab ikka meie muredele lahenduse. See hea haldjas on Taimi.

Tiit Linnamägi

Purga külavanem, kelle initsiatiivil on külla tulnud paarikolme aastaga elama palju linna inimesi. Ta korraldab koos oma külarahvaga iga-aastaseid külatalguid. Oskab seista külaelu eest oma väikeses külas ja sõna sekka öelda Varbola keskuse eest. Tiit on aktiivne jahimees nii Linnuse kui Vardi jahiseltsis. Samuti on ta tubli metsamees, kes istutab igal aastal metsa tuhandeid taimi.

Triin Põri

on noor ja aktiivne Sipa noorsootöötaja. Tema eestvedamisel on saanud noortekeskusest mitmekülgne ja kodune noorte kogunemise koht. Triin on läbi viinud 2013. aasta talispordipäeva ja panustanud palju kogukonna igapäevaellu.

Üllar Kuusk

Kümme aastat tagasi Tolli külla elama asunud ja siia hästi sisse sulanud Üllar on alati jõu ja nõuga abiks küla üritustel ja korra loomisel. Tema meistrikäsi saanud tunda külaplatsil olevad ehitised.

Katrin Einling,
Eve Kuld,
Pilvi Kuusemäe

(Sipa-Laukna lasteaia direktor ja Laukna Linnupesa rühma õpetajad). Täname pikaajalise ja tubli töö eest Laukna piirkonna laste eluteele suunamisel.

Helve Riitsaar,
Maila Taidema,
Pille Girin

Tubli ja töökas Rita poe naiskollektiiv, kes hoolib väga Varbola piirkonna inimestest. Nad ei ole lihtsalt kaupluse müüjad ja Rita pood ei ole lihtsalt üks kauplus keset Varbola küla, kus müüakse esmatarbekaupa ja toiduaineid. See pood on kui sidekontor ja pakiteenus, apteek, sotsiaalabi- ja infopunkt.

Hannes Sassi

on mees, kellele võib alati kindel olla. Ta on käepärast, kui teda kutsutakse õhtut juhtima, Kino-Antsu mängima või lihtsalt head nalja tegema. Näiteringis on ta üks säravamaid tähti. Igal aastal on ta osalenud Märjamaa rahvamaja naistepäevaüritusel „Laval ainult mehed". Ta on mees, kelle koht ongi laval.

Piret Linnamägi

Ilma tema algatuseta ja suure toetuseta ei oleks taasavatud Varbola noortekeskust. See on suur panus Varbola noorte vaba aja sisustamisel. Lisaks sellele on ta Varbola rahvamaja tulihingeline kultuurisäde. Muidugi ei kujutaks Varbolat ette ilma Varbola Puuta. Piret on inimene, kes oskab kõigiga suhelda ja meedia vahendusel Märjamaa valla külaelu ja arengut positiivselt kajastada.

Peeter Paunmaa

valiti Märjamaa valla külavanemate ühenduse juhatuse esimeheks aastal 2008. Tema juhtimisel on kuus aastat edendatud Märjamaa valla külaliikumist. Jätkunud on külaliikumise tänupäeva läbiviimine ja soojade sidemete hoidmine Kehtna valla külaliigutajatega. Peeter on aktiivselt osa võtnud kõigist külaliikumise tegemistest ja esindanud külavanemate ühendust ka väljas pool Märjamaa valda.

Ootame uusi külavanemaid ja uusi ideid

Märjamaa valla külavanemate ühendusel (MVKÜ) on 30 liiget, kellest neli on külaseltsid. Meie 82st külast on külavanemad kolmekümne kuuel.

Möödunud aastal uusi külavanemaid ei valitud. Kahjuks on külavanemata külasid küllalt suurtel piirkondadel, näiteks Sipa piirkond, Valgu piirkond või Märjamaa piirkond. Ei saa öelda, et nendes kantides külaelu ei toimu. On toimivad külaseltsid ja seltsingud, tehakse isetegevust jne. Siiski on külavanema olemasolu külas oluline, kasvõi näiteks suhtlemisel erinevate asutustega. Ka vallavalitsus suhtub nendesse küladesse tõsisemalt, kus külavanem olemas.

Ühenduse juhatuses on üheksa liiget, kellest kaheksa on valitud piirkondlikul põhimõttel ja lisaks üks Raplamaa külade liidu esindaja.

Tänavune on külavanemate ühendusele uue juhatuse valimise aasta. Praegune juhatus teeb üldkoosolekule ettepaneku, et ka edaspidi juhiks ühendust valla kaheksast piirkonnast valitud juhatus. Meie väljakujunenud kaheksa piirkonda on Haimre-Kasti, Laukna, Märjamaa, Paeküla-Konuvere, Sipa, Teenuse, Valgu ja Varbola. Korraldage piirkondades koosolekuid ja valige külavanemate ühenduse juhatuse liikmekandidaadid. Et ülevallaline külaliikumine edeneks, on teretulnud uued ideed ja ootaks juhatusse kandideerima ka uusi inimesi.

MVKÜ üldkoosolek on 22. aprillil Märamaa rahvamaja õppeklassis. Oodatud on lisaks ühenduse liikmetele kõik külavanemad ja sädeinimesed.

2013. aastal valis valla heakorrakomisjon Märjamaa valla aasta külaks Valgu küla. Valgus on toimiv külaselts, rahvamaja ja kool, pilku püüab heakord. Mullu me oma külade sädeinimest ei valinud, kuid meie valda tuli suur tunnustus: kogukonna pärli tiitli said Ülo ja Aile Pajula Sulu külast.

Kogukonna pärl on perekond, kes siirast soovist ja vabast tahtest on ühiselt panustanud kogukonna arengusse ja õlatunde tugevdamisse, toonud kohalikku ellu ja tegemistesse rõõmu, innustanud uusi ettevõtmisi ning edendanud loodushoidlikku mõtteviisi ja tervet eluhoiakut.

Valla külade spordipäev toimus Paisumaa külas, mille korraldajad ise võitsid. Järgmine spordipäev toimub Valgus.

Koos Kehtna valla külaliigutajatega käisime LEADERi toel ühisel õppereisil Hiiumaal. See oli väga hästi õnnestunud, tiheda programmiga reis.

Tänan teid, kallid külaliigutajad, külavanemate kogu nimel. Te olete tublid. Hoolite oma kodukandist ja sealsetest inimestest. Jätkugu teil julgust ja tahtmist teha midagi uut ka siis, kui see tundub võimatu. Olgu teil usku endasse ja oma inimestesse.

Märjamaa valla külavanemate ühenduse juhatuse esimees
Peeter Paunmaa

Maadlusuudised

18. märtsil toimusid Eesti Kaitsejõudude meistrivõistlused kreeka-rooma maadluses.

Kuni 98 kg kehakaalus saavutas esikoha MK Juhani maadleja Margus Soome, kes teenib aega Kaitseväe Vahipatljonis. Finaalis alistas ta 8 : 0 Eesti meistrivõistlustel kolmanda koha võitnud Vladimir Vesselovskit.

22. märtsil peeti Tapal Maasprdiliidu Jõud meistrivõistlusi kreeka-rooma ja vabamaadluses. Rapla maakonda esindas MK Juhan viie sportlasega. Kreeka-rooma maadluses saavutas Rapla maakond 4. koha. Kehakaalus -59 kg saavutas esikoha Markos Merisalu. Kolmanda koha saavutasid Tarvi Rahuoja (-80 kg) ja Andre Astre (-85 kg). 5. koha võitis Kristjan Seimann (-71 kg) ja 6. koha Jarmo Vanmik (-54 kg). Vabamaadluses tuli Jarmo Vanmikule –54 kg kaalus II koht.

23. märtsil võtsime osa Põltsamaal peetud Eesti laste karikavõistlustest vabamaadluses. Seal võitlesid 2003. a sündinud ja nooremad poisid ning tüdrukud. MK Juhan oli esindatud kahe poisi ja kahe tüdrukuga. Tüdrukute kehakaalus -40 kg saavutas esikoha Vigala võistleja Heily Tiitus ja kolmanda koha Maret Kane (Vigala). Poiste -42 kg kaalus võitis II koha samuti Vigala poiss Aron Aun.

Harri Koiduste

Linnuse jahiseltsi korraldatud
JAHITROFEEDE NÄITUS
Varbola rahvamajas
21. märts-20. aprill

Näitus avatud
E 12–18
T 12–19
N 15–20
või kokkuleppel 516 3177 Tiit, 5556 0125 Märt

Velise Kultuuri ja Hariduse Selts kutsub toetama-tähistama laupäeval, 29. märtsil 2014 Lennart Meri 85. sünniaastapäeva.
Velise-Valgu kandi rahva tuletegemine toimub Inda külas Inda-Oja talu maadel küla jaanitulepaigas **laupäeval, 29. märtsil üks tund enne päikese loojangut (17.57)**.
Kaasa võtta hea tuju, piknikukorv ja kindlasti lood ning mälestused kordumatust Lennu-Taadust.
Esimest korda toimus mälestustule tegemine märtsis 2006.

Velise Kultuuri ja Hariduse Selts
Velise Muinsuskaitse Selts
Eesti Looduskaitse Seltsi Märjamaa osakond
Sillaotsa Talumuuseum

Märjamaa Valla Rahvamajas

28. märts kell 19 Endla teatri etendus „Eesti mees ja tema poeg“, piletid 10 €/ 12 €

4. aprill kell 11 Märjamaa Laulukarussell 2014

8. aprill kell 11 Viljandi Lasteteater Reky etendus „Punamütsike ja hunt“, pilet 5 €

Palume kõik broneeritud piletid nädal enne sündmuse toimumist välja osta.

Info ja broneerimine:
tel 4820075 või 56564614
www.marjamaarahvamaja.ee

Ly galeriis stendinäitus „Tõhela – aeg ja inimesed“

Märjamaa Valla Raamatukogus

Lastekogus näitus laste saviringi töödest:
Ic klass - SIPSIKUD
Juhendajad õp. Kersti ja Marika

Vitriininäitus “Killuke eelmist Eesti Vabariiki”
Mälestusesemeid
Anne Keldremaa erakogust

Kullamaa Kihelkonnamuuseumist: **“Lennundusinsener Alexander Liwentaal”**

5. aprillil kell 13.00 raamatuesitlus:
Eva-Liisa Kriis “Läbi lõimede: rahvuslikud kangakirjad”
Raamat tutvustab erinevaid kangakudumise tehnikad rahvuslike tekstiilide valmistamiseks.
Esitlusel raamatu ostmise võimalus otse autorilt.

Esimene kirjalik jälg Märjamaast

VANA FOTO 229

Märjamaa 650

650 aastat tagasi oli Rooma paavstiks (1362–1370) Urbanus V (Guillaume de Grimoard; 1310–1370). Ta oli järjekorras 200. paavst.

Muu hulgas nimetas ta 24.07.1363 Saare-Lääne piiskopiks Konrad II ja 11.04.1370 Riia peapiiskopiks Siegfried von Blombergi ning meile olulisena määras 15.05.1364 Tartu kanoonikule Theodericus Vresenile prebende Kullamaal ja **25.03.1364** Märjamaa kihelkonna vaimuliku (koguduse rektori) Gerlacus de Castella (Gerlich von Costelen) Saare-Lääne piiskopkonna kanoonikuks. Lisaks Saare-Lääne toomkapiitli toomhärra ametile reserveeriti Gerlacus de Castellale Taani kuninga Waldemar IV eestkostel koht Tartu toomkapiitlis.

Paavsti bulla 25. märtsist 1364 allikaks on seni peetud Bunge 6. köidet (Bunge LUB VI, 1184a). Kohalik suguvõsauurija A. Ruhno pööras aga tähelepanu, et Bunge teate all on viide tema allikale Augustin Theinerile. Nimelt töötas A. Theiner alates 1855 Vatikani arhiivi prefektina ja publitseeris paavstide ürikuid. Nii on varaseimaks meile kättesaadavaks allikaks (sama tekst) kogumiku Theiner Vetera monumenta Poloniae et Lithuaniae I köites:

"Urbanus Episcopus Servus Servorum Dei. Venerabili fratri ... Episcopo Tarbatensi, salutem et apostolicam benedictionem. Mandat ipsi, ut Gerlaco de Castella rectori ecclesie parrochialis in Meriema, Osiliensis diocesis, consideratione Regis Dacie Canonicatum in eadem Osiliensi ecclesia, vacantem per obitum Petri de Waldeck alias Loyteken, conferri curet Datum Avinione VIII. Kal. Aprilis. Pontificatus nostri Anno Secundo...".

Tõlkes tähendab see: "Piiskop [siin: paavst] Urbanus [V], auväärsele vennale ..., Tartu piiskopile, [lühendil a. et a. b. võib olla mitmeid tähendusi] annab tollele korralduse, et Gerlacus de Castellale, kes on kihelkonnakoguduse juhataja Meriemas [Märjamaal], Osilia [Saare-Lääne piiskopkonnas] diötseesis, antaks Taani kuninga äranägemisel sealsamas Osilia diötseesi kirikus kanoonikuamet, mis on täitmata seoses Petrus de Waldecki ehk Loytekeni surmaga. Antud

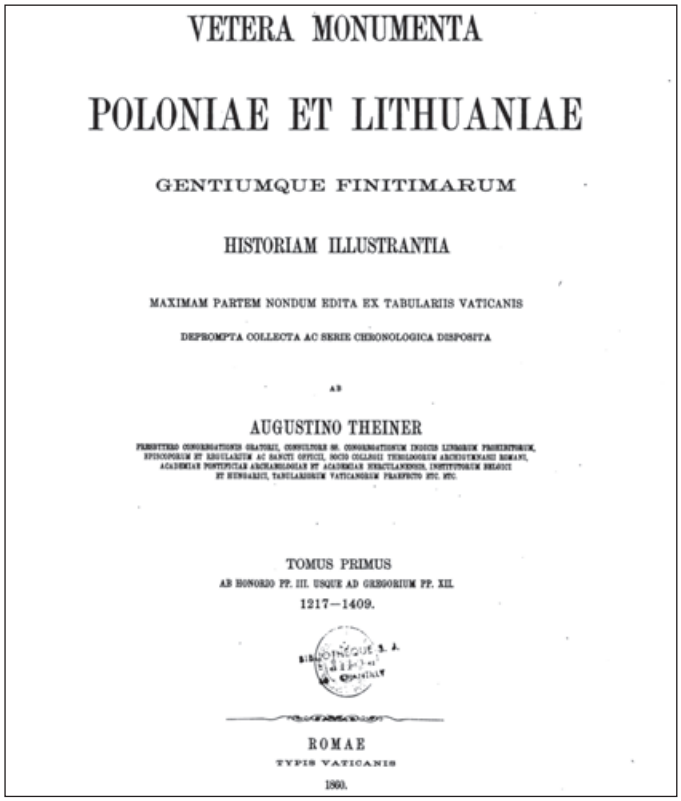
VETERA MONUMENTA

POLONIAE ET LITHUANIAE

GENTIUMQUE FINITIMARUM

HISTORIAM ILLUSTRANTIA

MAXIMAM PARTEM NONDUM EDITA EX TABULARIIS VATICANIS

DEPROMPTA COLLECTA AC SERIE CHRONOLOGICA DISPOSITA

AB

AUGUSTINO THEINER

TOMUS PRIMUS

AB HONORIO PP. III. USQUE AD GREGORIUM PP. XII.

1217—1409.

ROMAE

TYPIS VATICANIS

1860.

Raamat, kust pärineb vanim kirjalik jälg Märjamaast

välja Avignonis, kalendri 8. päeval enne aprilli [25. märtsil], meie pontifikaadi teisel aastal."

Järgmine teadaolev dokument Märjamaa kohta on **17 aasta võrra vanem, 9. detsembrist 1381**, kust teame, et Märjamaal oli kirikuõpetajaks Johann(es) Mekes.

XIV sajandi lõpust pärineb veel kaks teadet Märjamaast. Esiteks määrati 25.11.1390 kindlaks Märjamaa kihelkonda kuuluva Sulu mõisa ja Vigala kihelkonda kuuluva Velise mõisa vahelised piirid (M. Aitsam). Teiseks selgub Saare-Lääne piiskopi Winrich von Kniprode (1385–1419) umbes 1390. aastal koostatud kirjast Tallinna raele, et Märjamaal olevat hingepalveid peetud vasall Nicolaus Lode ja tema kaaskondlase Tilo Houwenpe mälestuseks. Mõlemad mehed olevat Märjamaal 1371. aastal tapnud Hinko Üxküll (K. Markus).

Tõnu Mesila

Võida aastaks tasuta ujumine

Kõikide eraisikute vahel kes on ostnud ajavahemikul 1. aprill 2014–19. juuni 2014 Märjamaa ujula 10 korra pääsme, loosime välja ühe 2014/2015 hooaja pääsme ja kaks 10 korra pääset Märjamaa ujulasse. Iga ostetud 10 korra pääse suurendab võiduvõimalust. Võidud loositakse välja juunikuus jaanilaadal. Loosis osalemiseks pole vaja muud, kui osta nimeline 10 korra pääse ja jätta oma kontakttelefon administraatorile.
Täpsem info ujula administraatorilt.

NB! Ujula teenuste eest on nüüd võimalik maksta ka pangakaardiga.

Austatud Märjamaa Valla Külavanemate Ühenduse liige!

Ootame Sind MTÜ üldkoosolekule, mis toimub teisipäeval, 22. aprillil kell 18.00 Märjamaa rahvamaja õppeklassis
Võta kindlasti osa!

Märjamaa Valla Külavanemate Ühenduse juhatus

Tule ja osale ajaloosündmuste taaskehastamisel

Üleskutse ennekõike meestele. Kogu maailmas on populaarsed ajaloosündmuste taaskehastamised, tegelikult nende rekonstrueerimised ja taasesitamised.

Püütakse jäljendada varasemate ajastute eluviisi – jäljendatakse nii hierarhiat, käitumist, relvastust ja rõivastust, toidukultuuri, käsitööoskusi. Ühed teevad seda võimalikult ajastutruult, teised võtavad taaskehastamist mängulisena, rollimängudena. Suviti Euroopas ringi rännates olen isegi sattunud keskaja päevadele, rüütliturniiridele, käsitööpäevadele. Taaskehastajate poolt on loodud klubid, sealhulgas ka Eestis (nt Kiruvere muinaslaager, Saaremaa Viikingiklubi, Lonkava Hundi koda, Sakala Vennaskond ja palju teised).

Käesoleva aasta 2. augustil on kõik ajaloohuvilised oodatud Loone linnusele osa saama Loone linnuse päevast. Kogupere piknikupäevana mõeldud linnuse päev peaks tulema nii meelelahutuslik kui hariduslik, sest lisaks arhailisele elamisviisile, käsitöötubadele, laadale, võitluskunstide (mõõgavõitlus, vibulaskmine) õppimisele on kavas ka arheoloogia õppetund, õhtu lõpetavad aga tuletaltsutajad ja ansambel Metsatöll oma ürgse väega.

Linnuse päeva korraldamise mõte tekkis sellest, et jaanuarikuus möödus 790 aastat linnuse langemisest, mida on kirjeldanud ka Läti Henrik oma Liivimaa kroonikas. Esimese mõttena tuli ajaloosündmuse taaslavastamine pähe, kuid õnneks tajusime mõistsime kohe, et selleks napib meil jõudu. Miks? Maakonnas puudub selline klubi, mis ühendaks ajalooliste võitluskunstide harrastajaid, keda sellise taaslavastuse juures kindlasti vaja oleks nii linnuse kaitsjatena kui ründajatena, rääkimata inimestest, kes linnuse müüriude vahel toimetades aitaksid meil saada ettekujutust tolleaegsest elamisviisist. Teiste klubidega suheldes selgus, et neist paljusid ei ole sel ajal üldse Eestis, nemad ei saa meid hädast välja päästa. Lonkava Hundi koda lubas meid tervitama ja õpetama tulla.

Raplamaal sellist klubi veel ei ole. Samas on meil maakonnas mitmed suured, meie rahva minevikus olulist rolli mänginud linnused nagu Loone, Varbola, Keava ja teised. Maakonna turismi arengu seisukohast oleks meil vaja selliseid suuri ajaloohõngulisi ettevõtmisi, mis võiksid toimuda kõikidel linnustel.

Kui Raplamaal leiduks piisavalt inimesi, kes tahaksid sellise ajaloolise sisuga klubi asutada ja edaspidi elavdada suvist kultuurimaastikku maakonna linnustel, siis olete lahkelt odatud **esimesele kokkusaamisele Rapla maavalitsuse kabinetti 204 reedel, 28. märtsil kell 15.** Meiega tuleb kohtuma ja nõu andma ajaloo- ja võitluskunstide huviline Robert Kallasmaa Iiri kultuuriklubi Järvamaa Rüütlikojast.

Virve Õunapuu,
Hageri muuseumi juhataja,
Loone linnuse päeva
projektijuht, tel 5648 3828

AJALOOKLUBI
laupäeval, 29. märtsil kell 12 Lihula mõisas

MAURI KIUDSOO ettekanne Lääne-Eesti viikingi- ja hilisviikingiaegsed aardeleiud

Kõik huvilised on oodatud!

MTÜ Keskaegne Lihula ja Vana-Läänemaa Ajaloo Selts

Kevadised soodushinnad puidugraanulile.
Alus 960 kg
hinnaga 189 €.
Tel: 56292730
info@ecopellet.ee

www.metsaamet.ee
Teenused erametsaomanikule:
- **Metsakinnistute ost.**
- **Raieõiguse ost.**
- **Metsa ülestöötamine ja vedu.**
- **Metsamajandamise kavade koostamine TASUTA.**

Teave e-post: info@metsaamet.ee, tel 5615 0680, Karl Lister

KES TEEB KAEVU?
- puurkaevude puurimine
- puurkaevude projekteerimine
- puurkaevude puhastamine
- süvaveepumpade ja septikute paigaldus
- vee- ja kanalisatsioonitööd
- kaevetööd minieskavaatoriga

TÄHTAJAD LÜHIKESED!

Kaevude hooldus ja remont - puhas joogivesi ja kaevu pikk iga. Kvaliteetne teenus, mitme kaevu puhul kehtib soodustus. Töötame 7 päeva nädalas. Tel 5871 1171

Kirstuvedu
alates 75 eurost,
krematooriumitransport
alates 95 eurost.
5660 1548

A-, B- ja AM-kategooria mootorsõidukujuhi kursused algavad 10.04, 21.04 ja 20.05.2014 kell 17.00.
Lõppastmekoolitus 29.03 kell 10.00
Rapla, Tallinna mnt 17

Info tel 511 4490
e-post:
info@raplaautokool.ee

Koduleht:
www.raplaautokool.ee

Pakitud
TURBABRIKETT, PUIDUBRIKETT.
Kojuvedu.
514 9745, 5359 2794

* Ehitus-ja remonditööd
* Vanade palkmajade renoveerimistööd
* Katuste ehitus

Tehtud tööle garantii.

ormstunkujundus@gmail.com
Tel: 5557 5268

Ostame ära teie vanad autoromud 100 €/tk
Arvelt mahavõtmine ja vedu tasuta.
Ostame ka ära teie vanaraua, hind kokkuleppel.

5684 4145

Lammutustööd OÜ

* Hoonete ja rajatiste lammutamine
* Siselammutustööd
* Koristus- ja puhastustööd

5660 4996

Orgita II paekarjäär müüb **soodsa hinnaga killustikku.**
Asume Märjamaa vallas Orgita külas.
Kontakttelefon: 5635 6256
info@limeston.eu

Limestone OÜ

Metsakeskus.ee
Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

Tartumets
ostab metsakinnistuid ja põllumaid kogu Eestis.
Tel 5557 7007.
janno@tartumets.ee
www.tartumets.ee

Linastub film "Risttuules"

14. juunil 1941 Eestit, Lätit ja Leedut šokina tabanud küüditamisööl tuleb oma kodu jätta kümnetel tuhandetel süüta inimestel. Ilma kohtuotsuseta ootab mehi vangilaager, naisi ja lapsi Siberi asustamata alad. Stalini käsul korraldatud salaoperatsiooni eesmärgiks on Balti riigid põliselanikest puhastada.

Siberisse saadetakse ka õnnelikus abielus ja väikse tütre ema Erna, kelle jaoks aeg saab teise mõõtme. Ebainimlikes tingimustes nälga ja alandust trotsides leiab naise hing vabaduse kirjades, mida ta oma vangilaagrisse mõistetud mehele läkitab. Ometi röövivad Siberi-aastad Ernalt midagi märksa hinnalisemat kui vaid nooruse.

Film põhineb tõsielulistel sündmustel ning jutustab erakordses filmikeeles, nn tableau vivant-stiilis tuhandete eestlaste saatusest.

Režissöör ja stsenarist Martti Helde, operaator Erik Põllumaa, helilooja Pärt Uusberg.

Näitlejad: Erna — Laura Peterson, Heldur — Tarmo Song, Eliide — Mirt Preegel, Hermiine — Ingrid Isotamm, kolhoosi esimees — Einar Hillep.

Autori nägemus

"Risttuules" stsenaariumi aluseks on küüditamise sündmusi kajastavad kirjad, memuaarid, arhiivimaterjalid, joonistused, fotod ja intervjuud. Aga eelkõige õhukesse vihikusse kirja pandud noore Erna mõtisklus. Just sellest kirjatekstist kasvas välja filmi põhiidee. Erna jaoks peatus aeg sel momendil, kuid ta oma kodukohast vägivaldselt ära viidi, ning Siberis elatud ajal ei olnud tema jaoks enam endist mõõdet. Siberi aeg oli määratlematu ootus. Väljasaadetu süda oli endiselt juunikuisel kodumaal.

Aja mõiste relatiivsusest sündis filmi audiovisuaalne lahendus. "Risttuules" pildi- ja helikeel on järgmine. Autentse pildimaterjali abil taastab filmi meeskond tolleaegse olustiku, seejuures jäävad näitlejad ja statistid liikumatult paigale, ükskõik mida nad parasjagu tegemas on. Justkui oleks saatuse sõrm nende tegevuse peatanud... Selle keskel rändab kaamera kolmemõõtmeliselt ringi kui ainus liikuv objekt. Vaatajale jääb mulje, et liikumine toimub piltide sees. Seda tardunud, kuid kummatigi dünaamilist pildimaailma toetab näitlejate dialoog, helikujundus ja muusika.

Märjamaa kinos Helk

K 26.03 kl 15; 17; 19; 21
"PRUUNKARUDE MAA"
USA kogupere-seiklus-dokumentaalfilm 1.35 EESTI keeles (MS - 6)

N 27.03 kl 17; 19; 21
"RISTTUULES"
EESTI ALLFILM 14. juuni küüditamisest, draama 1.26 (MS -12), esilinastus

R 28.03 kl 17; 19; 21
"RISTTUULES"

P 30.03 kl 15; 17; 19; 21
"HÄRRA PEABODY JA SHERMAN"
USA kogupere-jooniskomöödia 1.32

K 2.04 kl 17; 19; 21
"RISTTUULES"

Täiskasvanud 2.60 eurot
Õpilased, üliõpilased, pensionärid 1.60 €
Lapsed alla 7 aasta 0.60 €

Sipa mõisa saalis laupäeval, 29. märtsil kell 14

Terves kehas terve vaim

KÜLAS PERSONAALTREENER MIRKO MIILITS (MYFITNESS).

Üritusel saad teada praktilisi nõuandeid toitumise ja treeningute kohta. Tule kuula ja küsi!

Oodatud igas vanuses osavõtjad!
Üritus on tasuta!

Euroopa Noored

Varbola rahvamajas

VARBOLA PIIRKONNA LASTE LAULUVÕISTLUS laupäeval, 29. märtsil kell 12.00

Tule ja vali oma lemmik!

Tasuta

Info 5027322

Südamlik kaastunne
Õie Laurile
armsa
ÕE
surma puhul.

Kaaslased lauluklubist
Kukemari

Head sügisel kooliteed alustavate laste vanemad!

Märjamaa Gümnaasiumis algab õpilaste registreerimine I klassi 1. aprillil 2014. Registreerida on võimalik tööpäeviti kell 9–15 kuni 29. aprillini.

Taotluse vormi I klassi astumiseks leiate kooli kodulehelt (Õppetöö. Dokumendid. Taotluse vorm kooli astumiseks).

Taotluse vormi saab täita ka koolis. Registreerimiseks on kindlasti vaja kaasa võtta lapse **sünnitunnistus.**

Märjamaa valla puuetega inimeste kokkusaamine reedel, 28.03 kell 11 Märjamaa sotsiaalkeskuses

Mis tulema peab -
see tuleb.
Kellel saab otsa aeg -
see läheb.
Minnes võtab ta lambist tule
ja süütab taevasse tähe.

Südamlik kaastunne
Aarele, Andresele,
Heljule, Renele
kalli isa, abikaasa, vanaisa
JAAN MÜILI
surma puhul.

Töökaaslased
Aspar-Transist

Avaldame kaastunnet
Aarele ja Andresele
peredega
JAAN MÜILI
kaotuse puhul.

Jaanika ja Indrek perega

Mälestust Sa hella pälvid,
pälvid austust, sõnu häid.
Mälestuste kauneid jälgi
meie hinge Sinust jäi.

Meie hulgast on lahkunud
Märjamaa Gümnaasiumi
kauaaegne
emakeeleõpetaja
EVI HIIEMAA

Siiras kaastunne
perekonnale.

Märjamaa Gümnaasium

Aeg ühiseid rööme
ja muresid ei mata,
aeg kaunimad ajad
meelde jätab.

Südamlik kaastunne
lähedastele
EVI HIIEMAA
kaotuse puhul.

Perekond Lemmik ja Retsja

Mälestame kauaaegset
õpetajat
MARIA VAARMANNI
ja avaldame kaastunnet
lähedastele.

Valgu kooli ja lasteaia pere

Teatame sügava
kurbusega meie kalli
EVI HIIEMAA
07.08.1931-20.03.2014
lahkumisest.

Ärasaatmine
Pärnamäe k rematooriumis
29.03.2014 kell 13.30

Perekond

Iga lahkumine on raske,
iga teelesaatmine kurb...

Südamlik kaastunne
Mardile ja Mikule perega
kalli ema, ämma ja
vanaema
MARIA VAARMANNI
kaotuse puhul.

Kilgi pere

Südamlik kaastunne
Mardile ja Mikule perega
kalli ema
MARIA VAARMANNI
surma puhul.

Valgu kooli 1986 lõpetanud

Kõikjal jälgi Su
töödest ja tegudest,
mida loonud Sa aastate reas,
elad edasi meeltes ja mõtetes,
oled alati meie seas...

Avaldame kaastunnet
Heljole abikaasa,
Aarele,Üllele ja Andresele
peredega
isa, vanaisa ja vanavanaisa
JAAN MÜILI
surma puhul.

Milvi, Annika ja Fatima

Mälestame kallist sugulast
JAAN MÜILI
ja avaldame sügavat kaas-
tunnet Heljole, Aarele,
Üllele ja kõigile
lähedastele.

Ester ja Hans

Katkes päeva hele pide,
mure, rõõmu habras side.
Jäid tehtud, tegemata teod,
nii palju hellust andnud
peod,
kadus kodu hoidev hing,
sulgus nähtamatu ring.

Sügav kaastunne Tiit ja
Marika Hiiemaale perega
kalli ema, vanaema ja
vanavanaema
EVI HIIEMAA
surma puhul.

Naabripered Pedoskid,
Sooväli, Kaldlaur

Siiras kaastunne omastele
NIKOLAI KORŠAKOVI
kaotuse puhul.

Sõber Enno

Iga lahkumine on raske,
iga teele saatmine kurb...

Südamlik kaastunne
Mervile ja Madisele
MARIA VAARMANNI
kaotuse puhul.

Valgu Rahvamaja näitering
M.O.T.T.

---

kevade tulles
lume minnes
läksid ka sina
süda jääb

Südamlik kaastunne
Osvaldile, Tiidule ja
Antsule peredega
kalli abikaasa, ema,
vanaema ja vanavanaema
EVI HIIEMAA
surma puhul.

Aino, Sirje ja Andrus
peredega

Südamlik kaastunne
Mardile ja Mikule perega
kalli ema ja vanaema
MARIA VAARMANNI
surma puhul.

Aini ja Otu perega

Südamlik kaastunne
Marikale perega
EVI HIIEMAA
kaotuse puhul.

Märjamaa
Perearstikeskus

Mälestame
naabriperemeest
JAAN MÜILI
Meie kaastunne
lähedastele.

Märjamaa Muusika- ja
Kunstikooli pere

Abivalmis naabrimeest
JAAN MÜILI
mälestavad ja avaldavad
sügavat kaastunnet
abikaasale ja omastele

Ester ja Kaljo

Mis tulema peab –
see tuleb,
kellel saab otsa aeg –
see läheb.
Minnes võtab ta lambist
tule ja süütab taevasse
tähe.

Mälestame
kallist klassijuhatajat
EVI HIIEMAAD
ja avaldame kaastunnet
lähedastele.

Märjamaa Keskkooli
38. lennu a-klas

Perekond Hiiemaa!

Avaldame sügavat
kaastunnet
EVI HIIEMAA
surma puhul.

Perekonnad
Saaliste ja Raid

Avaldame siirast
kaastunnet Tiit Hiiemaale
kalli ema
EVI HIIEMAA
surma puhul.

Töökaaslased
Põllumajandusametist

Südamlik kaastunne
dr Hiiemaale abikaasa ema
EVI HIIEMAA
surma puhul.

OÜ Vigala Apteegi
kollektiiv

Iga lahkumine on raske,
iga teelesaatmine kurb...

Sügav kaastunne omastele
JAAN MÜILI
lahkumise puhul.

Õed ja vend peredega

Elu on laul,
on habras ta viis,
heliseb hetke ja katkeb siis...

Sügav kaastunne
perekond Hiiemaale
EVI HIIEMAA
kaotuse puhul.

Naabrid Aino
ja Pille perega

Maga vaikselt, puhka ra-
hus, südamed on Sinuga.
Mälestuste päiksekullas
jääd Sa ikka meiega.

Südamlik kaastunne
Heljole, Aarele, Üllele ja
kõigile lähedastele kalli
JAAN MÜILI
kaotuse puhul.

Riina, Virve, Reet,
Stephane, Cristina, Kristi,
Kristiina, Rebecca

Lahkus meie Õpetaja.
Sügav kaastunne
lähedastele kalli
MARIE VAARMANNI
surma puhul.

Valgu kooli
1984. a lõpetajad

Avaldame kaastunnet
lähedastele
EVI HIIEMAA
surma puhul.

Perekonnad Sepp,
Liivlaid, Oomann ja
Kaldlaur

Sügav kummardus õpetaja
MARIA VAARMANNILE,
kelle poolt sai laotud hulk vundamendikive Valgu kooli mitme põlvkonna vilistlaste arvutamisoskuse, arvepidamise ja arutlemisvõime alusmüüri.
Siiras kaastunne lähedastele.

Valgu kooli vilistlaskogu

...minnes
võtab ta lambist tule
ja süütab taevasse tähe

Meie kaastunne Riinale ja Mallele peredega kalli
KALLE KALEVI
surma puhul.

Töökaaslased
Rudotex OÜ-st

Elulõng Sul katkes äkki,
aeg liiga lühikeseks jäi...

Avaldame kaastunnet lähedastele
KALLE KALEVI
kaotuse puhul

Endised töökaaslased
Kernu Hooldekodust

Elulõng Sul katkes äkki,
aeg liiga lühikeseks jäi...

Mälestame kallist poega ja venda
MARGUS KÜNNAPIT
26.03.1969-07.07.2013
45. sünniaastapäeva puhul.

Mälestab ema
koos lähedastega

Kustus elu, vaikis valu,
puhkama jäid ema käed ...

Siiras kaastunne
Mikk Vaarmannile perega
ema
MARIA VAARMANNI
surma puhul.

Märjamaa Valla
Külavanemate Ühendus

Tarkus on nagu jõgi – mida sügavam ta on,
seda vähem häält teeb.
Oli inimene, kes oskas meid õpetada
oma rahuliku oleku ja sügava tarkusega.

Südamlik kaastunne Mardile ja Mikule perega kalli ema
MARIA VAARMANNI
surma puhul.
Mälestame unustamatut reaalainete õpetajat Valgu kooli päevilt ja alati rõõmsameelset seltskonnakaaslast.

Endised õpilased Merike, Evelin, Ervin-Karl ja Urmas ning Endel Messek

Üle elu käis surmatuul vinge,
Sinu ajast sai ajatu tee.
Aga alles jääb mälestus hinge,
meie päevades helendab see.
(V. Osila)

Mälestame leinas meie hulgast lahkunud kallist klassijuhatajat
EVI HIIEMAAD
ja avaldame siirast kaastunnet abikaasale ja poegade peredele.

Märjamaa Gümnaasiumi 29. lennu a-klassi õpilased

Maga vaikselt, puhka rahus –
südamed on Sinuga ...
Mälestuste päiksekullas
jääd Sa ikka meiega.

Mälestame kallist õpetajat ja näiteringi juhendajat
EVI HIIEMAAD
ning avaldame südamlikku kaastunnet lähedastele.

Kristi, Merlin, Mari,
Tambet, Uku, Lepo ja Kaspar

Südamlik kaastunne Mikule perega ema, ämma ja vanaema
MARIA VAARMANNI
kaotuse puhul.

Evi, Milvi ja Vilma

Sügav kaastunne Mikule lähedastega ema
MARIA VAARMANNI
kaotuse puhul.

Velise Kultuuri
ja Hariduse Selts

Lein ei mahu sõnadesse,
alati jääb südamesse...

Avaldame kaastunnet Mikule perega armsa ema
MARIA VAARMANNI
kaotuse puhul.
Mälestame oma kunagist head õpetajat.

Valgu kooli
1979. a lõpetajad

Elu on laul,
nii habras ta viis,
mis heliseb korraks
ja katkeb siis

Südamlik kaastunne Mikule perega kalli ema
MARIA VAARMANNI
kaotuse puhul.

Timberston Ehitus OÜ

EELK Märjamaa Maarja kogudus

Kolmapäev, 26. märts
17.00 Pihiaeg (kogudusemaja)
18.30 Missa (kogudusemaja)
19.00 Ristitee palvus (kogudusemaja)

Neljapäev, 27. märts
7.30 Missa (kogudusemaja)

Reede, 28. märts
7.30 Missa (kogudusemaja)

Laupäev, 29. märts
12.00 Sünnipäev märtsikuus sündinud koguduseliikmetele, kel vanust 60 ja enam aastat

NB! Ööl vastu pühapäeva üleminek suveajale!

Pühapäev, 30. märts
PAASTUAJA IV PÜHAPÄEV - LAETARE
11.00 Missa (kogudusemaja)
11.00 Pühapäevakool (kogudusemaja)

Esmaspäev, 31. märts
7.30 Missa (kogudusemaja)
18.00 Palvetund (kogudusemaja)

Teisipäev, 1. aprill
7.30 Missa (kogudusemaja)

EEKBL Märjamaa vabakogudus

Jumalateenistus pühapäeviti kell 15 Pargi tn 19

EELK Kullamaa Püha Johannese kogudus

Armulauaga jumalateenistus pühapäeviti kell 11
Kantselei avatud ja õpetaja kõnetunnid kantseleis kolmapäeviti kell 11-16. Telefon: 553 0045
Koduleht: http://eelk.ee/kullamaa/

EELK Vigala Maarja kogudus

Armulauaga jumalateenistus pühapäeviti kell 11

Avaldame kaastunnet Mikule, Mervile, Marliisile ja Madisele kalli
MARIA VAARMANNI
kaotuse puhul.

Valgu naistantsurühm

Sünnipäevad
Märjamaa vallavalitsus õnnitleb

86 Endel Eensalu
30.03 Lümandu küla
84 Endel Post
28.03 Laukna küla
81 Elmar Seemer
26.03 Märjamaa alev
80 Fatenija Botalova
26.03 Altküla küla
79 Aime Kadakas
27.03 Märjamaa alev

Välja 2 Märjamaa

- Rehvitööd.
- Kohapeal suur valik tuntud firmade uusi rehve. UUED REHVID SOODUS-HINNAGA.
- Taastatud rehvid. Tule ja küsi!
- Autode kiirpesu alates 8 eurost.

56 59 824
jansenrehvid@hot.ee
www.jansenrehvid.ee

JANSENREHVID

Kätte on jõudnud rehvivahetuse aeg!

Müügil soodsad kvaliteetsed suverehvid:
13`` alates 36 €/tk
14`` alates 43 €/tk
15`` alates 49 €/tk
16`` alates 59 €/tk

4 rehvi vahetajatele veermiku kontroll ja sildade reguleerimine **– 20%**

Rehvide hooajaline hoiustamine **-50%**

Teostame autode diagnostikat **BOSCH KTS 540** seadmega.

* Autode, traktorite jt masinate kliimaseadmete täitmine ja lekete otsimine.
* Sõiduautode esitulede reguleerimine.
* Jalgrataste müük, hooldus ja varuosad.

Aprillikuus töökoda avatud ka laupäeviti.
Broneeri aeg tel 482 1696

KUMMIMEES
...ja oled kindlalt teel!

* Tööriistade ja kaubikute rent
* Akende müük, mõõtmine ja paigaldus
* Kasutatud kodumasinate müük.

Märjamaa Pärnu mnt 68
5566 9903
Avatud iga päev
www.dracula.ee

KARSERVI GARAAŽ
Orgital
E–R 8–18
L 10–15

Sõidu- ja pakiautode remont, varuosad
Rehvitööd, diagnostika
Pleki- ja keevitustööd
Tel 554 7270

* Käsitöö, kingitused
* Õmblustarvikud
* Lõngad
* Riiete parandus

LapiButiik
Pärnu mnt 67, Märjamaa
523 4210

Ostame metsakinnistuid (ka koos põllumaaga) ja kasvavat metsa (raieõigust)

Tel 528 4932 Riho Alavee
info@timberston.ee

SIPA MOISAS avatud
JUUKSURISALONG
T, N, R 10–18
K 12–20
L 12–15
Info ja bron 5645 0554

Märjamaa Remondikeskus

- Arvutite hooldus ja remont
- Olmetehnika remont
- Tootmisseadmete remont
- Mehaanikatööd

Märjamaa Jaama 5
E–R 9–18
Info tel 5807 2620

VANA BUSSIKAS
PUBI

Püsikliendile
KUUES
päevapraad
TASUTA

MÜÜK

Müüa värskelt lõhutud küttepuud 30, 40 ja 50 cm kohaletoomisega. 5665 8013

Müüa küttepuid 32 €/rm al 2,5 rm. Varasematele kolientidele soodustus. 505 5849

Küttepuude soodusmüük. Küsi hinda! Holmes&Meyers OÜ Tel 600 5323, 5595 5065

Lõhutud küttepuud. 5190 6548

Lõhutud küttepuud. 5645 0325

Lõhutud küttepuud. 509 2933

Müüa lõhutud küttepuud. Küsi hinda! 510 5221

Odavalt 2 korras külmikut, 2 pesumasinat, diivan. 5824 5080

Müüa kanali ja tööstusvooluga garaaziboks Märjamaal. 5091376

Müüme soodsalt killustikku, liiva ja mulda koos transpordiga. 5452 2449

Müüa 2-toal remonti vajav krt Märjamaal. Tule vaatama ja lepime hinnas kokku. 516 7268

Müüa töökoda Orgital 110 m². 5650 1401

TEENUSED

POTTSEPATÖÖD.Ahjud, pliidid, soemüürid.5607 2429

KAARDID ENNUSTAVAD Tel 900 1727, hind 1,09 €/min, vaata ka: ennustus.ee

Kõik ehitustööd! Siseviimistlus ja välistööd, saunad, vannitoad, katused jne. Ka muu, mis ehitusse puutub, küll koos lehenduse leiame. Marko 5399 2362

Viljapuude lõikamine. 5547270

Transportteenus multilift autoga. kuni 8 t. 524 9311

Ohtlike puude langetamine, arboristitööd. 5663 2968

OST

Ostan sõidukorras nõukogudeaegse sõiduauto või mootorratta. 5115 448

Ostan nõukogudeaegseid mudelautosid ja plekist mänguasju. 5373 0674

Ostan vanu rinnamärke, vanaraha, postkaarte, trükiseid ja muid kollektsioneerimise esemeid. Tel 602 0906 ja 501 1628 Tim

Ostan vana mopeedi, mootorratta või laste pedaalauto. 5554 6703

Ostame metsa- ja põllumaad ning kasvava metsa raieõigust. PROMETS OÜ, tel 5591 9930, e-post: info@promets.ee.

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad. 5045 215, 5145 215, info@est-land.ee

ANDA ÜÜRILE

Anda üürile korter Kasti külas, info tel 5656 0989, hind kokkuleppel.

MÄRJAMAA NÄDALALEHT
www.marjamaa.ee
Trükiarv 950 eksemplari

Märjamaa valla infoleht
Toimetus 78304 Märjamaa Tehnika 11 tuba 10, telefon 489 8842
Toimetaja Reet Saar, 5306 5805, reet.saar@marjamaa.ee